

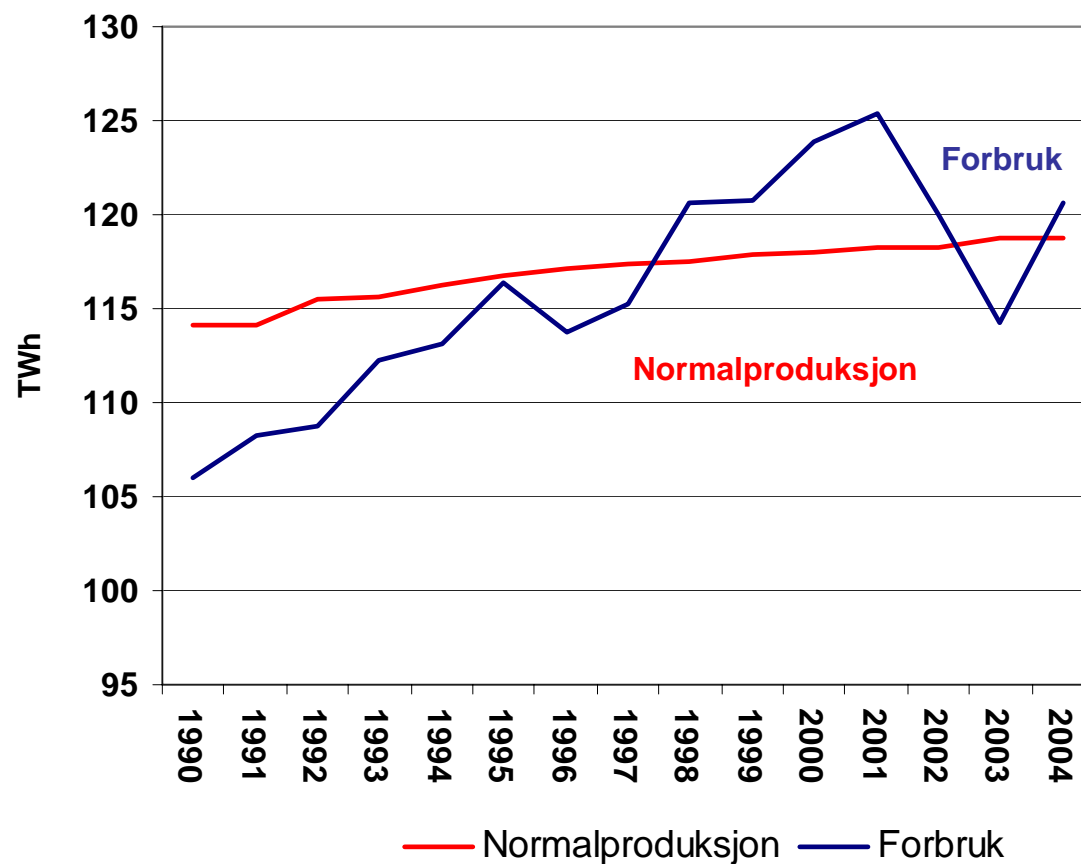
Rammevilkår for kraftsektoren

Statssekretær Oluf Ulseth (H)

Pareto kraftkonferanse
Oslo, 13. januar 2005

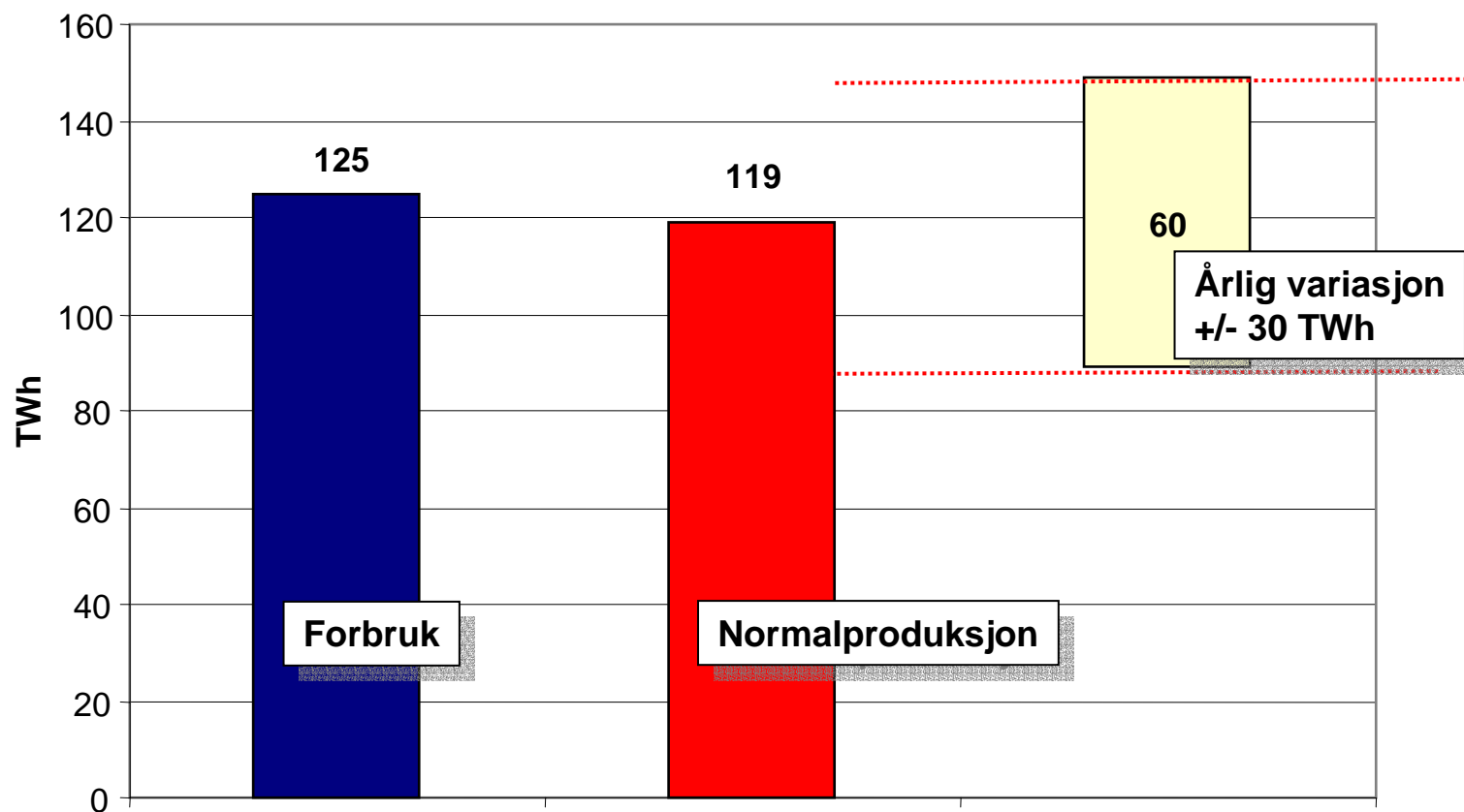
Behov for mer elektrisk kraft..

- Forbruksvekst
- Økt bruk av gass
- Mer fornybar energi
- Styrket nordisk samarbeid

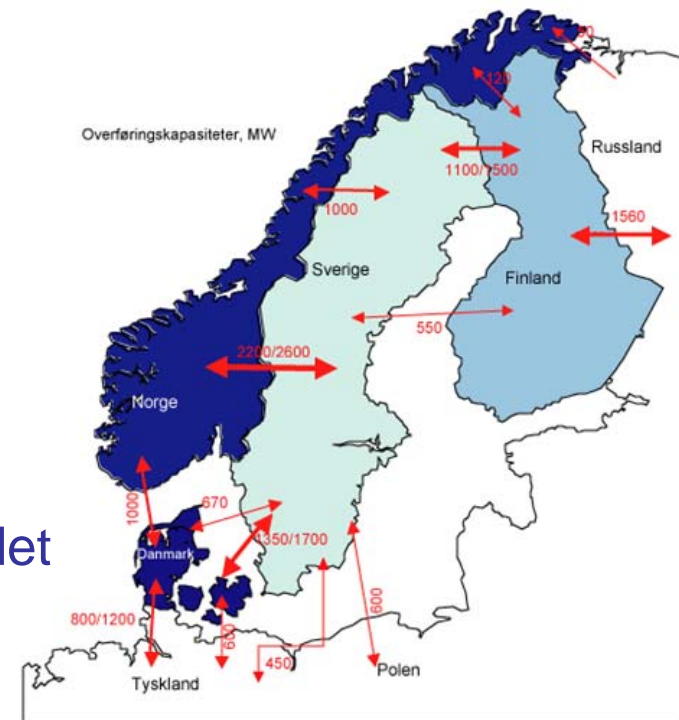
*Utviklingen i produksjonskapasitet
og kraftforbruk*

.. i et land der produksjonen varierer

Styrket nordisk samarbeid..

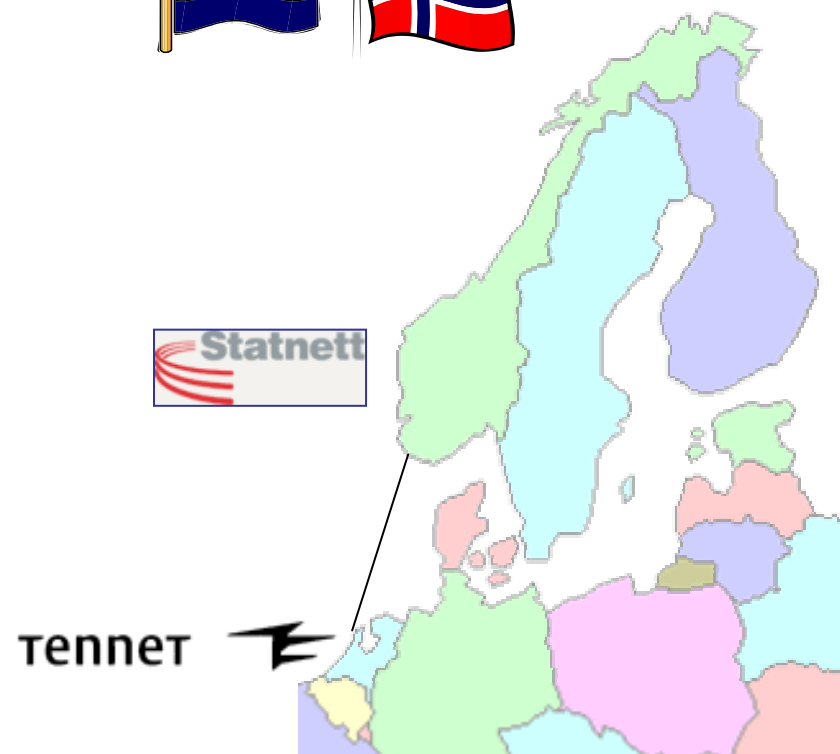
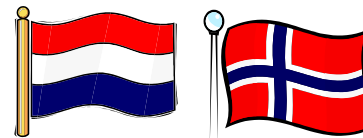
- Et velfungerende nordisk marked er grunnlaget for energipolitikken
 - sikrer effektiv ressursutnyttelse
 - viktig for forsyningssikkerheten
- Avhengig av kraftutvekslingen i Norden og mellom Norden og kontinentet
- Nordiske energiministre enige om ytterligere utvikling og integrering av det nordiske markedet
 - økt samordning av systemansvaret
 - felles organisering og finansiering av nettinvesteringer og effekthåndtering
 - ulike organisatoriske modeller for felles håndtering av nettvirksomheten og systemansvaret

.. knyttet til resten av Europa

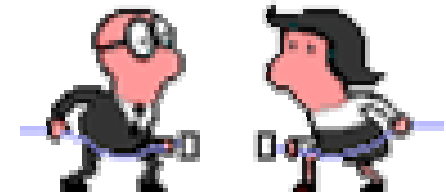
Kabel til Nederland:

- Statnett og TenneT fikk i desember konsesjon for en kabel mellom Norge og Nederland
- Viktig med økt integrering også med land utenfor Norden
- Kraftsystemet i Norge domineres av vannkraft, mens kraftsystemet i Nederland i hovedsak består av varmekraft.
- Flyten vil gå begge veier, der vannkraftsystemet normalt vil eksportere på dagtid og importere om natten og i helgene.

.. som også integrerer markedene

- NorNed-kabelen vil øke overføringskapasiteten mellom Norge og utlandet med rundt tyve prosent
- Prosjektet kan realiseres på likeverdige vilkår mellom de to sentralnettselskapene.
- Utveksling mellom kraftbørser legger til rette for effektiv og fleksibel utveksling mellom landene.
- Virker stabiliserende på kraftprisen og styrker forsyningssikkerheten
- Kabelen skal etter planen settes i drift ved årsskiftet 2007/2008

Ny netregulering

- Har hatt en bred gjennomgang av hovedprinsippene for netreguleringen
- Erfaringer fra dagens inntektsrammemodell
 - insentivene til effektivisering for svake
 - insentivene til nye investeringer for svake
- Ny reguleringsperiode fra 2007
 - inntektsrammer som hovedmodell
 - sterkere insentiver til effektivisering og effektiv drift

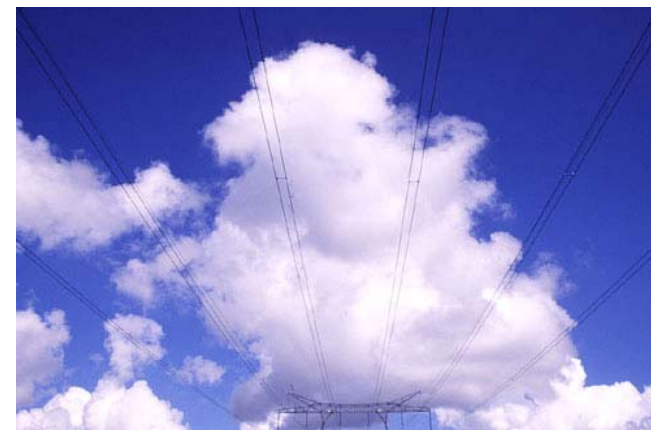
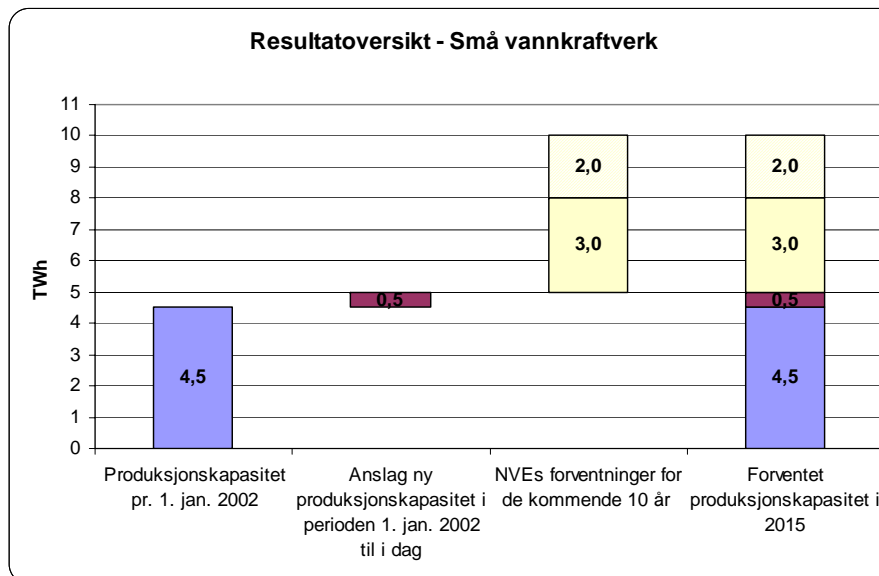
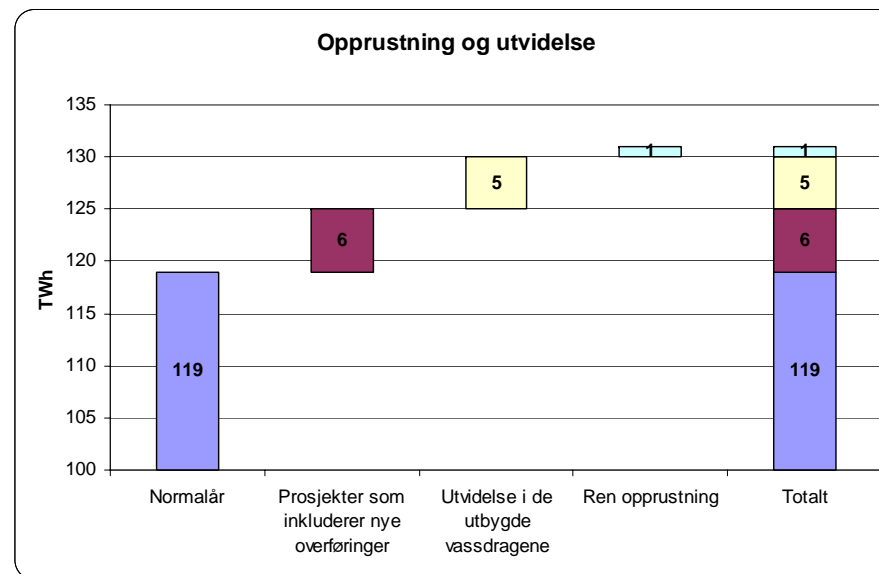

Foto: Svenska Krafnät

Økt utnyttelse av vannkraften

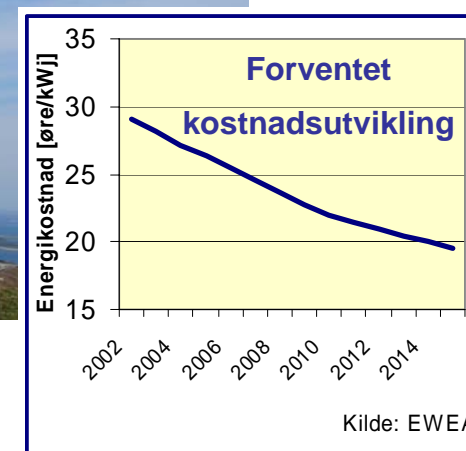
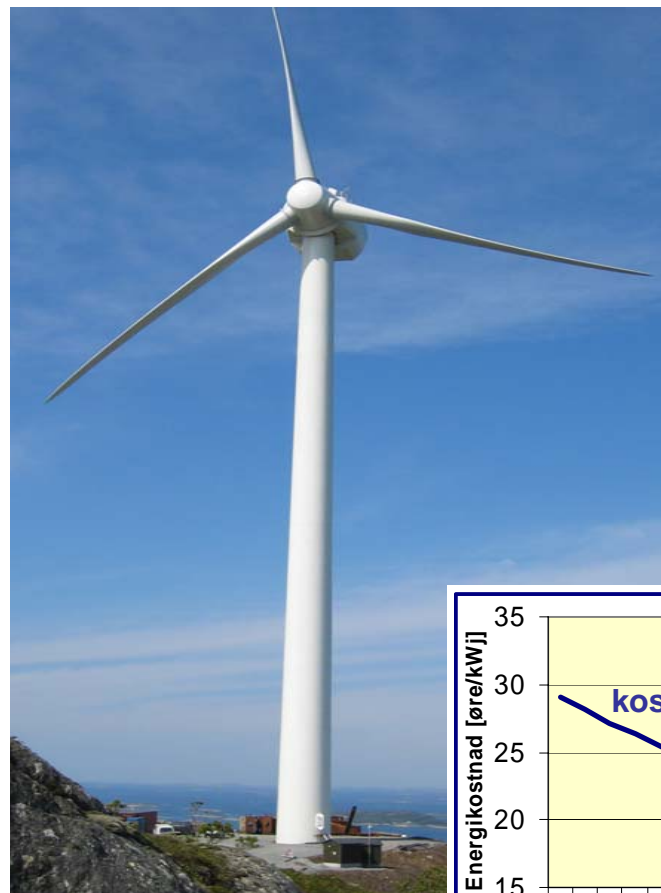
Betydelig potensial ved opprustning og utvidelse av eldre kraftverk og utbygging av små kraftverk:

- Miljøvennlig
- Ekstra fordeler gjennom bedre beskyttelse mot flom og bedre topplastkapasitet
- Små, mini og mikro vannkraftverk

Gode muligheter for vindkraft

- Gode vindforhold
- God reguleringsevne i vannkraftsystemet er ideelt for samkjøring
- Potensial for fremtidige kostnadsreduksjoner
- Muligheter for norsk verdiskaping

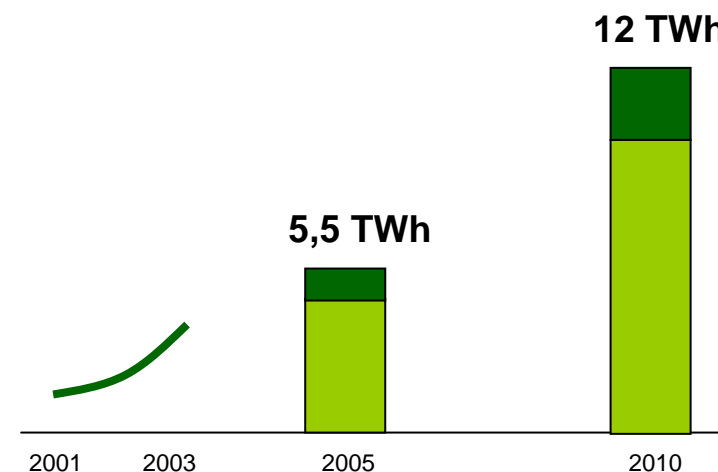

Økte ambisjoner for fornybar energi..

- Samlet mål for energisparing og ny miljøvennlig energi på 12 TWh innen 2010
 - Vannbåren varme på 4 TWh og vindkraft 3 TWh minimumsmål
- Operativt mål for avtaleperioden t.o.m. 2005 er økt til 5,5 TWh

Målene gir:

- Enova noe å strekke seg etter
- Et grunnlag for resultatmåling
- Forutsigbarhet for aktørene

Mål for energiomlegging

.. i tråd med fornybardirektivet..

- Direktivet fremmer elektrisetsproduksjon basert på fornybare energikilder
- Norge vil implementere direktivet i EØS-avtalen
 - et indikativt andelsmål for forbruk på 90 % fornybar elektrisitet i 2010
 - alle produsenter skal få tilbud om opprinnelsesgarantier

.. med planer om et pliktig sertifikatmarked

- Markedsbasert støttesystem for fornybar energi
- Et norsk-svensk marked – med europeiske ambisjoner
- Viktig med langsiktighet ved utformingen av markedet
- Et pliktig sertifikatmarked gir verdiskapingsmuligheter for kraftnæringen
- OED tar sikte på å legge fram en sak for Stortinget om pliktige elsertifikater våren 2005

... som nå er på høring

Lov om pliktige sertifikater:

- Vannkraft, vindkraft, bioenergi og bølgeenergi m.m. er omfattet.
- Sikre et felles norsk-svensk marked
- Alle anlegg som produserer fornybar elektrisitet og som har hatt byggestart etter 1. januar 2004 får elsertifikater
- Godkjente anlegg kan få tildelt elsertifikater i 10 år, markedet etableres frem til 2025
- Elleverandørene får ansvaret for å kjøpe sertifikater, men sluttbrukerne må dekke utgiftene.
- Høringsfrist 1. februar 2005

HØRINGSNOTAT

OM UTKAST TIL LOV OM PLIKTIGE ELSERTIFIKATER

1. BAKGRUNN OG INNHOLD

1.1 Bakgrunn

1 St. meld. nr. 9 (2002-2003) *Om innlandets bruk av naturgass mv.*, la Olje- og energidepartementet frem tilrådninger om et pliktig sertifikatmarked for fornybar elektrisitet. Departementet var positiv til etablering av et internasjonalt sertifikatmarked, og mente at Norge burde ta del i et slikt marked. Fordelene ved et pliktig sertifikatmarked blir best utnyttet dersom mange land tar del i markedet.

1 St. meld. nr. 47 (2003-2004) *Om innovasjonsverksemda for miljøvennlige gasskraftteknologiar mv.* orienterte departementet om arbeidet med å etablere et felles sertifikatmarked med Sverige, og trakk opp rammene for det videre arbeidet med markedet, jf. Innst.S. nr. 167 (2002-2003).

1 St. meld. nr. 18 (2003-2004) *Om forsyningsikkerheten for strøm mv.*, var et felles svensk-norsk marked for sertifikater et av de ti hovedtiltakene for å redusere kraftproduksjonens sårbarhet for svikt i nedbøren.

I det følgende vil begrepet "grønne sertifikater" erstattes med "elsertifikater", da dette gir en mer dekkende beskrivelse av ordningen. Begrepet "sertifikat", som i seg selv ikke er presist, benyttes fordi dette er internasjonalt innarbeidet og fordi begrepet harmonerer med betegnelsen i den svenske elsertifikatordningen.

1.2 Innhold

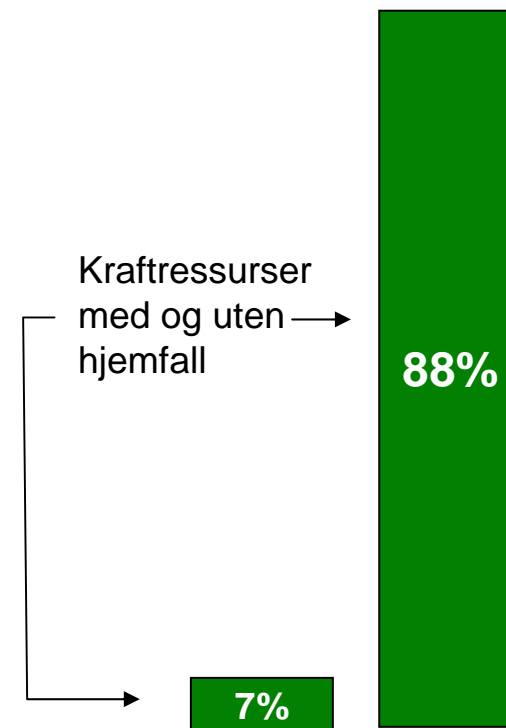
Et pliktig elsertifikatmarked er et tiltak for å øke produksjonen av elektrisitet fra fornybare energikilder. Produsenter av fornybar elektrisitet mottar elsertifikater etter hvor mye de produserer. El-leverandørene blir samtidig pålagt å kjøpe elsertifikater i forhold til sine kraftleveranser. Kostnadene for dette vil igjen bli fordelt på alle eller utvalgte deler av sluttbrukerne av elektrisitet.

Produsentene av fornybar elektrisitet vil dermed få en inntekt fra salg av elsertifikater i tillegg til inntekten fra salg av elektrisitet. Ekstrainntekten fra salget av elsertifikater skal bidra til å gjøre det lønnsomt for utbyggerne å bygge ny fornybar elektrisitetsproduksjon.

I kapittel 2 blir premissene for lovforslaget lagt fram og omtalt, herunder også samarbeidet med Sverige.

Behov for likestilling av kraftverkseiere...

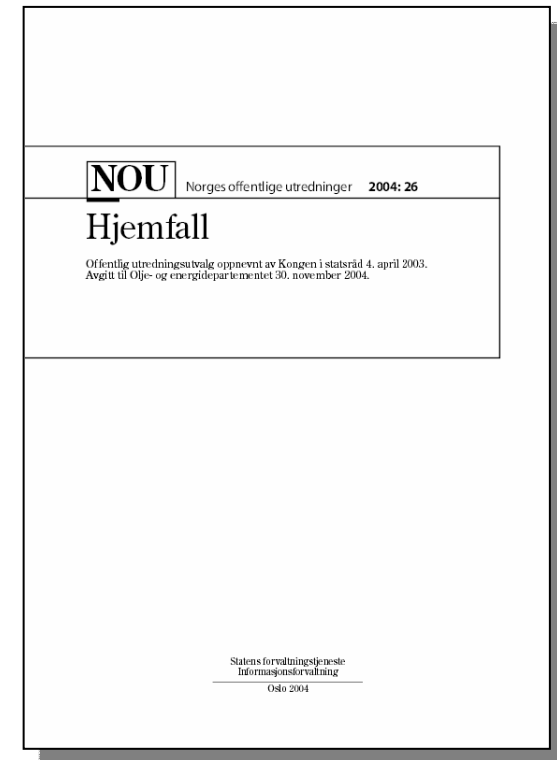
- Dagens regler legger ikke til rette for effektiv konkurranse og ressursbruk
- ESA mener dagens ordning strider mot EØS-avtalen
- Målsetting å etablere et eiernøytralt hjemfallsregime
- Nytt regime vil være viktig for kraftnæringens utvikling i årene fremover

.. som Hjemfallsutvalget har utredet

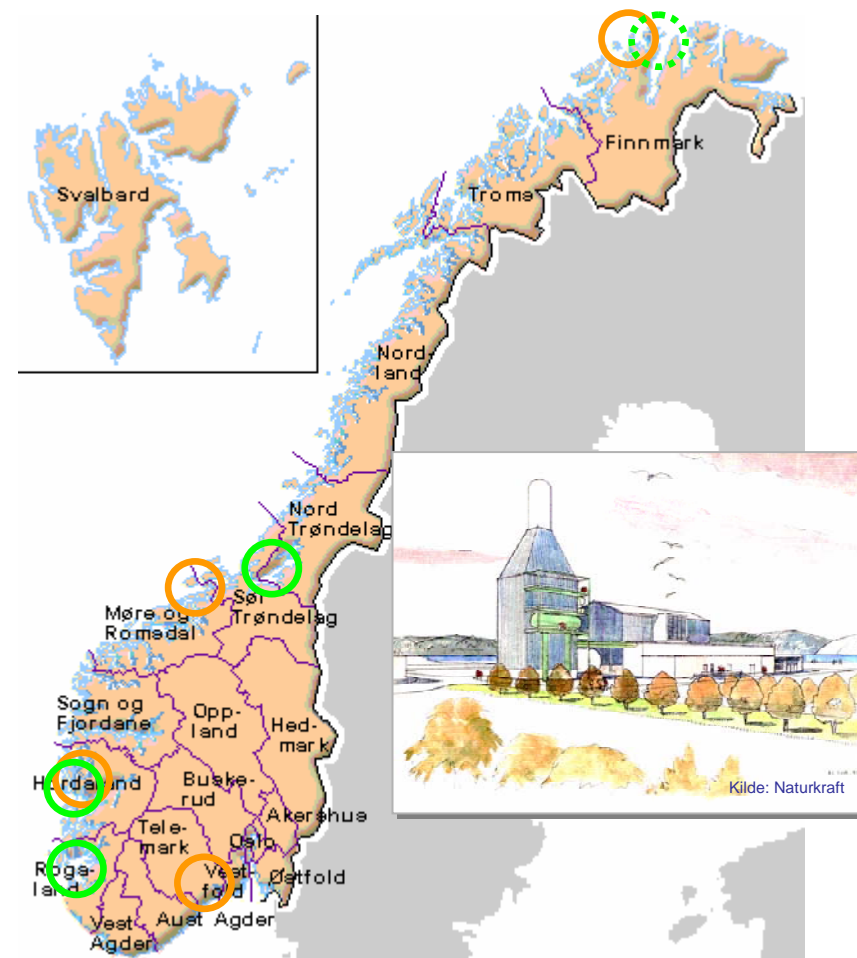
Et flertall står bak:

- Hjemfallsvilkår innføres for offentlige og private eiere
 - 75 års konsesjonsperiode, fra ”nå” (lovtidspunktet)
 - Ved hjemfall foreslås det at de hjemfalte verdiene deles mellom eierne, staten og vertskommuner og -regioner
 - Alle som omfattes av hjemfall får samme konsesjonsperiode og hjemfallsvilkår
- Høringsfrist 1. mars 2005
 - Egen sak i Stortinget

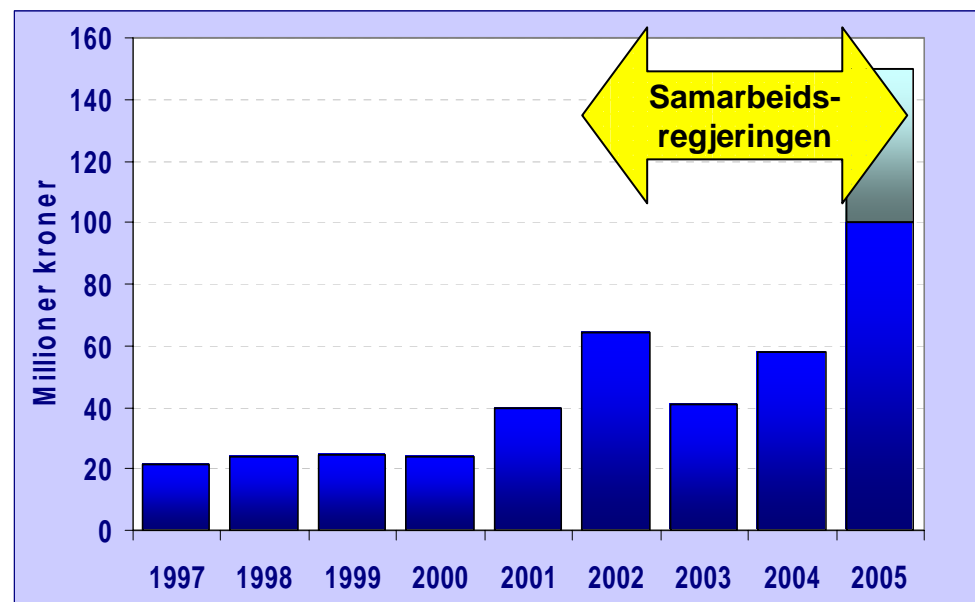
Behov for gasskraftverk i Norge..

- 3 konsesjoner endelig gitt, tilsvarende 12 TWh
- Naturkraft går videre med Kårstø, og nye signaler fra Skogn (IMN)
- Søknad mottatt om etablering av kraftverk på Tjeldbergodden
 - meldinger for Mongstad, Grenland og Hammerfest
- Gasskraftverk omfattet av kvoteloven for 2005-2007

.. med store ambisjoner for renseteknologi

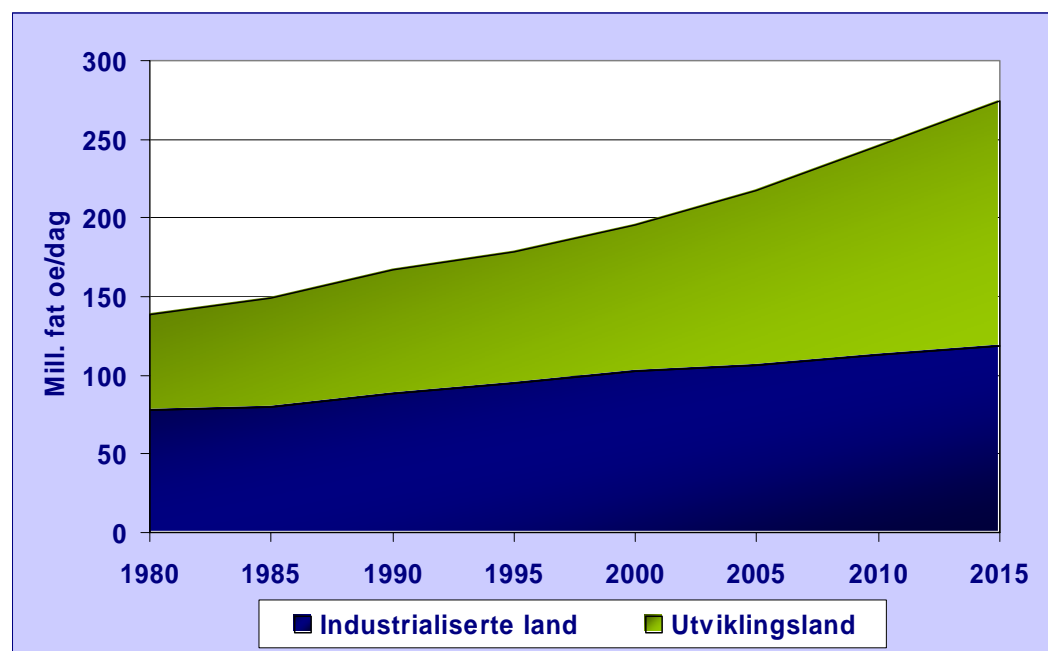
- GassNova er etablert
 - som innovasjonsorgan for miljøvennlig gasskraftteknologi i Grenland
- Forvalte avkastningen fra et fond på 2 milliarder kroner
- Tilgjengelig 150 mill kroner i 2005

Midler til utvikling av teknologier for CO₂-håndtering

En økende etterspørsel etter energi...

- I den hjemlige debatten glemmer vi fort det internasjonale perspektivet i forhold til energi
- Dersom u-landene skal ha mulighet til økonomisk vekst, er tilgang på energi helt essensielt
- For norsk industri kan dette bety store muligheter

Kilde: PIRA 2004

.. der EU legger viktige premisser for energipolitikken

- EØS-avtalen gir tollfri adgang for norske tjenester og produkter til et marked med 450 millioner innbyggere
- EØS-avtalen omfatter alle relevante energidirektiver som er hjemlet i det indre marked eller miljø/enøk
- EØS-avtalen legger viktige premisser for Norges salg av energiprodukter til EU
- Lisboa-prosessen vektlegger økt integrasjon av det indre energimarked med høyt nivå på de offentlige tjenester

Energiressurser gir store muligheter

- Norge bør fortsatt være en ledende og konkurransedyktig energileverandør.
- Et velfungerende nordisk kraftmarked, med økt tilgang på:
 - Vannkraft
 - Vind
 - Varme
 - Gasskraft
 - Energieffektivisering
- Viktige reformer på vei i det norske kraftmarkedet, som også vil påvirke strukturutviklingen

